Borsa Zararında Arabuluculuk

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 12. Hukuk Dairesi	16.06.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/889	2026/1127	TTK 4, TTK 5/A, 6502 s. K. m.3, HUAK 18/A, HMK 353/1-b-2

ÖZET

Aracı kurumla çerçeve sözleşme kapsamındaki hisse işlemlerinden zarar iddiasıyla 10.01.2019'da açılan davada BAM, yaklaşık altı yıllık yüksek hacimli işlemler nedeniyle yatırımcıyı tüketici saymadı; ticari davada arabuluculuk şartı yokluğundan davayı usulden reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/borsa-zararinda-arabuluculuk-dava-sarti-bam-2026-1127/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

12. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/889

KARAR NO : 2026/1127

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 7. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 25/03/2025

NUMARASI : 2025/88 Esas - 2025/297 Karar

DAVA: Tazminat (Sermaye Piyasası İşlemlerinden Kaynaklanan)

DAVA TARİHİ: 10/01/2019

İSTİNAF KARAR TARİHİ: 16/06/2026

Davanın reddine ilişkin kararın davacı mirasçıları vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine düzenlenen rapor ve dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

DAVA : Davacı vekili, müvekkilinin davalı ... ... AŞ ve ... Bankası ile 28/11/2012 tarihinde sermaye piyasası araçları alım satım işlem çerçeve sözleşmesi imzaladığını, bu sözleşmeye istinaden aldığı hisse senetleriyle ilgili olarak 2015 yılına kadar herhangi bir işlem yapmadığını, çünkü müvekkilinin hisse senetlerini ... amacıyla bankadaki parasının erimemesi için aldığını, hisse alım satım işlemleri sonucunda davalılar tarafından çok yüksek miktarda komisyon tahsil edildiğini, müvekkilinin tüm birikimleri davalıların kusuru neticesinde eridiğini ve müvekkilinin zarar ettiğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 10.000-TL'nin faiziyle birlikte davalılardan müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

CEVAP : Davalı ... ... AŞ vekili, davaya süresinde cevap vermemiş; vekili yargılama aşamasındaki beyanlarında, görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemesi olduğunu, kredili hisse senedi alım-satımı yapan davacının amacının ticari olduğunu ve davacının işlemelere icazet verdiğini belirterek, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı ... Bankası vekili, Kayseri 1. Tüketici Mahkemesi'ne sunulan süresinde olmayan cevap dilekçesinde, yetkili ve görevli mahkemenin İstanbul asliye ticaret mahkemesi olduğunu ve davacının zarar etmediğini belirterek, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEME KARARI VE SÜREÇ : Davanın ilk olarak açıldığı Kayseri 1. Tüketici Mahkemesi 2019/11 esas ve 2019/13 karar sayılı dosyasında, asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle, 11/01/2019 tarihinde tensiben görevsizlik kararı vermiş; karara karşı davacı vekilinin istinaf yoluna başvurması üzerine, Ankara BAM 21. HD'nin 2019/487 E., 2019/1352 K. sayılı ve 06/11/2019 tarihli ilamıyla, mahkemece dilekçeler teatisi aşamasının tamamlanması beklenilerek, taraflar arasında imzalanan sözleşmeler getirtilip davacının yaptığı ... işlem sayısı da değerlendirilmek suretiyle davacının tüketici olup olmadığı, yapılan işlemlerin tüketici işlemi niteliği bulunup bulunmadığı ve mahkemenin somut uyuşmazlıkta görevli olup olmadığı hususlarının değerlendirilmesi gerektiğinden kararın HMK'nın 353/(1)-a.3. maddesi gereğince kaldırılmasına karar verilmiş; Kayseri 1. Tüketici Mahkemesi 2019/970 esas ve 2020/288 karar sayılı dosyasında, davalıların süresi içindeki itirazlarının kabulü ile İstanbul tüketici mahkemesinin yetkili olduğu gerekçesiyle, 13/10/2020 tarihinde yetkisizlik kararı vermiş; İstanbul 11. Tüketici Mahkemesi 2020/418 esas ve 2021/364 karar sayılı dosyasında, taraflar arasında Sermaye Piyasası Araçları Alım Satım İşlem Çerçeve Sözleşmesi imzalandığı, yapılan işlemlerin SPK mevzuatına tabi işlemler olduğu, davacının söz konusu işlemleri yapmak üzere ... hesabı açtığı, bu hesap üzerinden uzun süredir ve yüklü miktarlarda hisse senedi alım satımı yaptığı, finansal işlemler için hizmet aldığı ve parasını değerlendirmek suretiyle ticari amaçla hareket ettiği, davacının bu ticari amacı karşısında tüketici sıfatı bulunmadığı ve davanın 6102 sayılı TTK'nın 4. maddesi

kapsamında mutlak ticari dava olduğu gerekçesiyle, 19/10/2021 tarihinde görevsizlik kararı vermiş; dosyanın gönderildiği İstanbul 7. ATM nin 2022/227 esas ve 2024/577 karar sayılı dosyasında, 15/10/2024 tarihinde, sözleşmenin tarafı olmadığından pasif husumet yöneltilemeyeceği gerekçesiyle, davalı ... Bankası bakımından davanın usulden reddine; davacının kar ettiği işlemlere ilişkin itirazının bulunmamasına rağmen zarar ettiği işlemlerden dolayı zarar talep etmesinin hakkın kötüye kullanması olduğu gerekçesiyle, davalı ... ... AŞ bakımından da davanın reddine karar vermiş; karara karşı davacı vekilinin istinaf yoluna başvurması üzerine, Dairemizin 2025/41 E., 2025/82 K. sayılı ve 16/11/2025 tarihli ilamıyla, davacının karar tarihinden önce 14/08/2024 tarihinde vefat ettiği, ölümle vekalet ilişkisi sona eren vekili davacı mirasçılarının vekaletnamelerini sunması için süre verilerek sonucuna göre karar verilmesi hususunda karar HMK'nın 353(1)a-4 gereğince kaldırılmıştır.

Dairemizin kaldırma kararından sonra mahkemece, davacının mirasçılarının vekaletnamelerini sunmasından sonra aynı gerekçe ile davanın reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ : Davacı mirasçıları vekili, davalı ... Bankası bakımından davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddinin hatalı olduğunu; müteveffa müvekkiline uygunluk testi yapılmadığının bilirkişi raporuyla belirlendiğini, bu nedenle davalıların tam kusurlu olduğunu, ilkokul mezunu olan müvekkiline test yapılsaydı türev piyasası işlemlerini yapacak kapasitesinin bulunmadığının görüleceğini; ....'un Seri: III, No... Tebliğ'ine göre aracı kurumların müşterilerini profesyonel veya genel müşteri olarak sınıflandırması gerektiğini, davalıların böyle bir işlem yapmadığını, ...'un bu hususstaki Rehberi'nde hesabı ilk açan kurumun bu testin yapılmasından sorumlu olduğunun açıklandığını; davalı aracı kurum bakımından ifade edilen gerekçenin kabul edilemeyeceğini; türev işlemlerde bankaların artık aracı olmayıp bizzat işlemin tarafı halini aldığını; davalıların mevzuat ve teori tarafından benimsenmiş ilkeleri dikkate almadığını; davalıların sunduğu taahhütnamelerden müteveffa müvekkilinin haberinin olmadığını, genel işlem koşulu içeren bu belgelerin geçerli bulunmadığını, sunulan formlardaki seçenek kutucuklarının müteveffa tarafından doldurulmadığını, davalıların gerekli özeni göstermediğini; işlemlerin çoğunda müteveffanın teyidi alınmış olsa da, işlem unsurlarına müşteri temsilcilerinin tek başına karar verdiğini; sözlü emirlerde ispat yükünün davalılarda olduğunu, bazı emirleri tevsik eden belgelerin sunulmadığını, emir sürecinin Seri:V, No:6 sayılı Tebliğ'in 9. maddesine aykırı işletildiğini, bilirkişinin bu hususları değerlendirmediğini ve raporun hatalı olduğunu belirterek, kararın kaldırılmasına ve davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

GEREKÇE : Dava, sermaye piyasası araçları alım satım işlem çerçeve sözleşmesi kapsamında yapılmış hisse senedi alım-satım işlemleri nedeniyle uğranılmış zararın tazmini istemine ilişkindir. Davanın 10/01/2019 tarihinde ilk olarak açıldığı Kayseri 1. Tüketici Mahkemesi tarafından yetkisizlik kararı verilerek dosyanın gönderildiği İstanbul 11. Tüketici Mahkemesi'nce 19/10/2021 tarihli kararıyla asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğundan bahisle görevsizlik kararı verildiği; tarafların kararı istinaf etmemesi üzerine kararın 29/03/2022 tarihinde kesinleştiği ve dosyanın İstanbul 7. ATM'ne gönderildiği, mahkemenin 15/10/2024 tarihli ilk kararına karşı istinaf yoluna başvurulduğu, Dairemizin 16/01/2025 tarihli ilamıyla ilk derece mahkemesi kararından önce davacının vefat ettiğinden, taraf teşkilinin sağlanması hususunda kararın kaldırıldığı ve

yargılama sonucunda davalı ... Bankası bakımından davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle usulden, diğer davalı bakımından da reddine karar verilmiştir.

Davanın temelini sermaye piyasası araçları alım satım işlem çerçeve sözleşmesi oluşturmaktadır. Ayrıca müteveffa davacı 29/09/2015 tarihli 500.000-TL limitli sermaye piyasası araçları kredi sözleşmesi de akdetmiştir. Yargılamada alınmış sermaye piyasası uzmanı bilirkişi raporunda, müteveffa davacının 28/11/2012-29/08/2015 tarihleri arasındaki dönemde çok sayıda hisse senedi alım-satım işlem hacmi 27.097.415-TL olup, yine 09/04/2015-23/12/2018 tarihleri arasındaki hesap hareketlerinin çok sayıda ve yüklü miktarlarda olduğu görülmektedir. 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde tüketici, ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişi olarak tarif edilmiştir. Müteveffa davacının, yaklaşık 6 yıl boyunca çok yüklü miktarlarda ve çok sayıda hisse senedi alım-satım işlemli dikkate alındığında, nihai tüketim amacıyla değil, kar elde etmek amacıyla hisse senedi alım-satımı yapabilmek için sermaye piyasası mevzuatına göre kurulmuş aracı kurumla çerçeve sözleşme imzaladığı anlaşılmaktadır. Buna göre davacının tüketici konumunun bulunmadığı, ticari amaç güttüğü anlaşılmakla, eldeki dava TTK'nın 4. kapsamında ticari davadır. Bunun sonucu olarak da, alacak istemine konu işbu ticari dava açısından 10/01/2019 olan dava tarihi itibariyle arabulucuya başvuru zorunlu bir dava şartıdır.

7155 sayılı Kanun ile TTK'na eklenen ve 01/01/2019 tarihinde yürürlüğe giren 5/A maddesiyle getirilen (dava tarihindeki ve 28/3/2023 tarihli 7445 sayılı Kanunun 31. maddesiyle değiştirilmeden önceki şekliyle) "Kanunun 4 üncü maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen ticari davalardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması dava şartıdır. ...." hükmü uyarınca konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkındaki ticari davalarda dava açmadan önce arabuluculuğa başvuru zorunlu hale getirilmiştir.

Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması halinde herhangi bir işlem yapılmaksızın ve dosya üzerinden davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir (HUAK 18/A/2,c.4 ve HUAK Yönetmeliği 22/3). Burada dava şartı arabuluculuk sürecinin, tamamlanabilen bir dava şartı eksikliği olarak düzenlenmediği görülmektedir.

Somut olayda tüketici mahkemesinden dava dosyasının gönderildiği ve davaya bakan asliye ticaret mahkemesince, davacı vekiline arabuluculuk son tutanağını sunması için süre verilerek sunulmadığı takdirde davanın arabuluculuk dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek esas hakkında hüküm verilmesi doğru olmadığından; davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne, kararın kaldırılmasına, yapılan hata nedeniyle yeniden yargılama yapılmasına gerek olmadığından davanın usulden reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle:

Davacı mirasçıları vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne; İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 25/03/2025 Tarih 2025/88 Esas - 2025/297 Karar sayılı kararının HMK'nın 353(1)b-2 maddesi gereği KALDIRILMASINA;

"Arabuluculuk dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine"

İlk derece yargılamasına ilişkin olarak;

Alınması gereken 732-TL karar ve ilam harcının davacı mirasçılarından alınarak Hazine'ye gelir kaydına,

Davacı mirasçıları tarafından yapılan yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına,

Davalılar davada vekille temsil edildiğinden, AAÜT uyarınca takdir olunan 10.000-TL vekalet ücretinin davacılardan alınarak davalılara ödenmesine,"

Davacı mirasçıları tarafından yatırılan 615,40-TL istinaf karar harcının istek halinde kendilerine iadesine,

Davacı mirasçıları tarafından yapılan istinaf yargı giderinin üzerinde bırakılmasına,

Gerekçeli kararın bir örneğinin taraf vekillerine tebliğine,

HMK'nın 361/1. maddesi uyarınca kararın tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde temyiz yoluna başvurulabileceğine, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda oy birliğiyle karar verildi. 16/06/2026